

Notitie Visie Westerkerk 2018

1. Inleiding

De Westerkerk staat de komende periode een aantal veranderingen te wachten, waarin het beroepen van een nieuwe predikant de meest pregnante is. Dit vraagt van de kerkenraad bezinning, onder meer vanwege het op te stellen profiel van de nieuwe predikant. Daaraan vooraf gaat de vraag hoe de kerkenraad het komende decennium ziet en wat nodig is om dat gewenste toekomstbeeld te bereiken.

In het in 2016 vastgestelde Beleidsplan 2017-2021 is een goede basis gelegd. Deze notitie werkt dit uit tegen de achtergrond van bovengenoemde vragen.

De eerste vraag die zich opwerpt is, hoe de gemeenteopbouw er de komende jaren zal gaan uitzien. Uit het meest recente rapport van het CBS dat eind 2016 verscheen blijkt dat de religieuze betrokkenheid in Nederland verder afneemt. In onze gemeente constateren we de laatste jaren ook dat er minder animo is voor het doen van belijdenis, er niet meer zoveel wordt gedoopt, een kerkelijke zegen over je huwelijk niet meer zo nodig is en dat begraven ook heel plechtig kan zonder kerk. Als we naar de getallen kijken – ongeveer 900 doopleden en ongeveer 450 belijdende leden – kunnen we vaststellen dat deze de laatste jaren een redelijk stabiel beeld geven, maar deze getallen vertalen zich niet altijd in een goed gevulde kerk.

Tegelijkertijd realiseren we ons dat een groot deel van de mensen in onze samenleving wel degelijk blijkt te geloven 'dat er iets is'. Ook is er de laatste jaren een toenemende mate van aandacht voor zingeving. En tenslotte lijkt de negatieve connotatie met het instituut kerk langzaam af te nemen: geloven mag weer!

Hoe kunnen wij als Westerkerk deze ontwikkelingen in ons voordeel laten werken? Met andere woorden: Hoe kunnen wij als Westerkerkgemeente onze kerkdiensten – en breder ons kerk-zijn – aantrekkelijk houden voor een breed publiek? En hoe brengen wij ons “kerk zijn” onder de aandacht van publiek dat religieus geïnteresseerd is; “ik geloof wel dat er iets is maar weet eigenlijk niet precies hoe hier vorm aan te geven”?

En dat alles in een traditie van eeuwen, maar met het oog op het heden én de toekomst.

2. Wat zeggen wij over onszelf? – De context

Als je kerkbezoekers vraagt hoe wij ons als Westerkerkgangers zien, krijg je de meest uitlopende antwoorden. Dat is lbegrijpelijk: iedereen beleeft de Wester op zijn of haar eigen manier. Wij – de kerkenraad – zeggen er in ieder geval het volgende over:

Westerkerk: gebouw en gemeente

De Westerkerkgemeente is een hartelijke, betrokken en eigentijdse gemeente, waar iedereen welkom is. Zij bestaat uit trouwe gemeenteleden,

De kathedrale Westerkerk staat in het hart van Amsterdam. Tegelijkertijd hebben de mensen die aan de kerk verbonden zijn, de stad in hun hart. Door bij te dragen aan lokale projecten probeert de kerk mensen te steunen die dat hard nodig hebben.

De Westerkerk kent een grote groep actieve vrijwilligers, die zich dagelijks inzet voor verschillende activiteiten. Deze variëren van het koken voor alleengaanden en het schrijven voor Amnesty International, tot het organiseren van een breed scala aan bijeenkomsten, zoals lezingen, ontvangsten en symposia. Al deze activiteiten maken van de Westerkerk een eigentijdse en levendige gemeente in het hart van de stad.

Beleidsplan 2017-2021

Visie van de Westerkerk : *Geloven in het hart van Amsterdam*

De Westerkerkgemeente komt samen rondom het scheppende en bevrijdende Woord van de Eeuwige, die zij als haar Heer herkent in Jezus Christus. Zij wil zich door zijn Geest laten inspireren. De Westerkerkgemeente weet zich bezielde door de Bijbel en wil ook, bewust als zij zich is van haar apostolaire opdracht, anderen daarmee in contact brengen. Zij voelt zich verbonden met de protestantse traditie en wil wat waardevol is in die traditie op een aansprekende manier verbinden met het dagelijkse leven van mensen. De Westerkerk is een open en gastvrije gemeente, waartoe een ieder die dit wenst kan behoren. Zij biedt een geestelijk dak voor mensen met heel verschillende levensbeschouwelijke achtergronden, die de vrijheid hebben om een eigen relatie met de Eeuwige te beleven zonder enige dogmatische beperking.

Beleidsvoornemens – een greep

- Ook in de komende beleidsperiode zullen de wekelijkse kerkdiensten het kloppende hart van de Westerkerk zijn. De traditionele liturgie omvat Bijbellezingen, gebeden, gesprekken met de kinderen, een overdenking en liederen. De vieringen wordt extra luister bijgezet door excellente orgelmuziek, de cantorij Cappella Westerkerk, diverse gastmusici en cantates uitgevoerd door het Westerkerkkoor.
- De Westerkerk en haar gemeente willen een gastvrije plek zijn waar rust, bezinningen en reflectie mogelijk zijn.
- Aan de wens naar meer stilte en verstillings wordt in de dienst tegemoet gekomen met ruimte voor het stil gebed. Buiten de eredienst is met de aanwezigheid van het Brandend Braambos als stiltecentrum ook aan deze wens tegemoet gekomen. Dit geldt voor meditatie voor en na de dienst, maar ook als de kerk doordeweeks voor belangstellenden is opengesteld. Aan deze mogelijkheid zal binnen en buiten de gemeente meer bekendheid gegeven worden, zoals ook aan de Braambosgebeden.
- In de Westerkerk worden al regelmatig diensten met een thematisch karakter gehouden. Nagegaan wordt of het mogelijk en wenselijk is, het aantal thematische diensten uit te breiden.

De kerk straalt architectonisch en binnen qua sfeer een openheid uit die de theologische lijn kenmerkt die de gemeente van de Westerkerk volgt. De kerk staat op elke zondagmorgen van het jaar open voor elke bezoeker, voor rijk en arm, voor links en rechts, voor bekenden en onbekenden, voor belangstellenden van binnen en buiten de grenzen van de wijkgemeente. De kerk is gedurende de week in de regel overdag vrij toegankelijk voor iedere passant uit binnen- en buitenland voor een moment van stilte en bezinning. Deze openstelling wordt mogelijk gemaakt door een grote groep vrijwilligers uit en van buiten de Westerkerkgemeente.

3. Kerkelijke gemeente

De opbouw van de degenen die zich betrokken voelen bij de Westerkerk kan worden uitgelegd aan de hand van verschillende cirkels:

-De binnencirke: trouw meelevende gemeenteleden; veelal aanwezig in zondagse diensten; kern van vrijwilligers op diverse terreinen; vaste bezoekers van activiteiten door de week.

-De buitencirke: op afstand meelevende betrokkenen bij de Wester, die enkele malen per jaar de diensten bezoeken, woonachtig in het hele land, soms in buitenland.

Ook behoren hiertoe de incidentele kerkgangers, die zomaar een keertje komen door mond op mond reclame, website, sociale media.

-De buitencategorie: Tot slot wordt de Wester sinds haar dagelijkse openstelling veelvuldig door binnen- en buitenlandse toeristen bezocht. Hoewel we deze groep op dit moment niet als specifieke doelgroep beschouwen, zouden we voor deze categorie echter wel een rol van betekenis kunnen zijn: voor Amsterdammers en anderen die daarvoor een plek zoeken is de Westerkerk een plaats om je te bezinnen, om God ook door de week te ontmoeten.

-De bezoekers van cantatediensten, (lunch)concerten:

De cantatediensten en door de weekse concerten trekken een eigen publiek aan: van gemeenteleden tot louter muziekiefhebbers en alles daar tussen in.

-De gastpredikantvolgers:

Veelvuldig gaan er in de Wester gastpredikanten voor. Zij zorgen vaak voor een groep kerkbezoekers die speciaal voor hun komt.

4. Wat willen we ?

De laatste decennia is de organisatiestructuur van de Westerkerk geprofessionaliseerd: de kerkenraad werd een sterker en onafhankelijke factor, de diaconie kreeg een duidelijker functie en het secretariaat werd uitgebreid met een professionele bureaucoördinator.

Ook kreeg de Wester de status van museum, met een doordeweekse openstelling zoveel als mogelijk, met behulp van Philadelphia. De verhuur van de kerk werd beter georganiseerd en kreeg hogere prioriteit.

Dit is een goede uitgangspositie voor 'het ideale plaatje':

Wat voor een kerk willen we zijn?

- We willen graag een Westerkerk die op zondag lekker vol zit, met een goede predikant en goede organist, goede koren, een goed geliede organisatie (geluid, ontvangst, creche, kinderdienst, bloemendienst, collectes, koffiedienst, etc).
- We willen graag dat de diensten in de Wester zijn een feest van Woord en muziek zijn!
- We willen dat er in onze diensten 'bij de tijds' wordt gepreekt. Dat gaat over meer dan het herhalen van de boodschap van vroeger. Er vindt een herijking plaats van eeuwenoud geloofsgoed. Dat is het verschil met hen die de vorm willen veranderen maar de inhoud willen laten zoals die was.
- Onze liturgie is één van onze sterkste punten. De protestantse traditie neemt daarin met de verhalen van het Oude en Nieuwe Testament - en zo verbonden met de joodse traditie – haar plaats in binnen een hedendaagse context
- . Zolang wij ons een christelijke kerk noemen, zal het over de betekenis van Christus moeten gaan en over God, die Christus zijn Vader in de hemel noemde. En over wat het betekent om Zijn kerk te zijn in deze wereld; om te beginnen in Amsterdam.
- In een ontkerkelijkende samenleving/stad kan juist een kerk als de Wester met haar monumentale uitstraling een baken zijn/worden van wat het christelijk geloof wel degelijk kan betekenen voor mensen. Een 'heilige' plaats om je te bezinnen, God te ontmoeten, het leven te vieren, verdriet heen te dragen, troost te vinden, moed te krijgen, de dood in de ogen te zien, kritisch te worden

aangesproken, levensvragen te doordenken, initiatieven aangereikt te krijgen om iets voor anderen te doen, je blik op het leven te verdiepen en verruimen. En dat alles samen met anderen, die dat ook graag willen.

- We willen een voorbeeldgemeente zijn/worden voor hoe het christelijk geloof kan voortbestaan in een moderne context. Zonder terug te vallen op oude achterhaalde denkbeelden van geloven, maar door open en eerlijk alle dogma's en denkbeelden te willen wegen en doorzien. Vernieuwde en vernieuwende theologie dus, waardoor mensen worden geïnspireerd tot een zinvol, hoopvol, troostrijk en opgewekt leven. Met oog en hart voor anderen, dichtbij en ver(der) weg.
- Laten we voortbouwen op en investeren in de zaken waarin we goed zijn zoals de zondagse erediensten, de cantatediensten op authentieke instrumenten en de braambosgebeden. Hierbij kunnen we ook denken aan een Evensong-achtige viering, waarbij de kerk voor bezoekers dichtgaat om 16 uur en er een Evensong is om 17 uur, een Engelstalige vesper: Westervesper. En laten we ook de doordeweekse openstelling beter benutten, en dan niet alleen als museum, maar ook als kerk.

Wat willen we doen voor onze gemeente?

- Wij willen een aantrekkelijke plaats van meditatie en reflectie zijn, ook voor jongeren. Wij gaan daarom vanaf 2019 ook studentenpredikanten vragen om als gastpredikant voor te gaan. We willen onderzoeken of we naast de reguliere kerkdiensten op zondagochtend om half 11 kerkdiensten kunnen plannen op tijdstippen die voor jongeren aantrekkelijker zijn dan zondagmorgen om half 11, mocht daar behoefte aan blijken te zijn. We willen laagdrempelige activiteiten organiseren, waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten (zoals netwerkborrels). Ook zouden we kunnen denken aan bijeenkomsten rondom bijbelse thema's zoals bijvoorbeeld 'wijn', waarbij een inleiding over wijn in bijbelse context wordt gecombineerd met een wijnproeverij. Het thema wijn zou dan ook kunnen terugkomen in de preek in de dienst op de zondag erna.
- Wij willen het pastoraat intensiveren door veel meer contact met onze gemeenteleden te leggen. Hiervoor is inmiddels een Bezoekgroep samengesteld die als doel heeft de verschillende doelgroepen, zoals aan huis gekluisterden, nieuwe leden en leden die de kerk de rug toe keren, van aandacht en pastorale zorg te voorzien.
- We willen doordeweekse activiteiten die aansluiten bij ons kerk-zijn. Er zijn cultuurtempels genoeg in Amsterdam, expositieruimten te over, concertpodia ook. Laten we onderscheidend zijn en de focus houden op zaken waar we goed in zijn: o.a. de zondagse eredienst, cantatediensten, de doordeweekse openstelling als museum, maar ook als kerk, waar braambosgebeden, gebedsdiensten en stiltediensten plaatsvinden.
- Naast de opvolging van onze predikant dienen wij ons ook sterk te maken voor een waardige opvolger van cantor-organist Jos van der Kooy. Muziek is een van de pijlers van ons gemeentelven; daar moet geld voor zijn en blijven.
- Op diverse manieren worden alle activiteiten onder de aandacht van een zo breed mogelijk publiek gebracht. Op de website is bijna alles over de Wester te vinden. Maar ook via Facebook en Twitter zijn we zeer actief. Elke maand verschijnt Tref. zowel in digitale als op papieren versie speciaal voor onze gemeenteleden. Elke dienst wordt op CD opgenomen en kan besteld worden. Om zo veel mogelijk mensen te bereiken wordt er gewerkt aan het live uitzenden (via radio en/of t.v.) van onze kerkdiensten.

En wat willen we nog meer

- We willen een kerk zijn die niet alleen op zondagmorgen open is voor een dienst, maar bijvoorbeeld ook op vrijdagmiddag, zaterdagavond of zondagmiddag. Waar ook doordeweek een pastor aanwezig is – duidelijk zichtbaar – om naar mensen te luisteren en eventueel kleine rituelen te doen.

- De Wester zou als kathedrale kerk met een grote bekendheid in het geheel van de stad, maar ook daarbuiten, een veel centralere rol kunnen spelen als een baken van het Christelijk geloof in het hart van Amsterdam.
- De Westerkerk wil haar visie uitdragen en haar taken uitvoeren in goede samenwerking en samenhang met de Protestantse Kerk Amsterdam, de Protestantse Kerk in Nederland en wellicht een 'zusterkerk' in het buitenland; alleen kunnen we het niet.
- Laten we vooral ook onze eigen koers varen en ons vooral niet laten meeslepen en blind staren op wie en wat op dit moment succes heeft. Wij hebben zelf een enorm potentieel in huis, maar moeten dat wel beter leren gebruiken.